

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty

Účastník cesty: Ing. Barbora Nováková, ČIŽP, OOPL OI Praha, os. č. 10971

Místo pracovní cesty: Litva – Vilnius, oblast Panevėžys, Sodeliskių dvaro sodyba

Datum: 17. 9. – 20. 9. 2024

Účel cesty: Společná inspekce a jednání expertní skupiny IMPEL WG4 probíhajícího projektu „EU Action Plan Against Wildlife Trafficking“ (Akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy)

Časový průběh cesty:

17. 9. 2024 – let z Prahy do Vilniusu s přestupem ve Varšavě, transport do ubytování ve Vilniusu

18. 9. 2024 – společné jednání pracovní skupiny IMPEL WG4, exkurze v chovu zubrů v oblasti Panevėžys, noční společná inspekce v lesích, lukách i polích v oblasti Panevėžys

19. 9. 2024 – společná inspekce v chovu jelenů, daňků a muflonů v Sodeliskių dvaro sodyba, exkurze do města Biržai – návštěva muzea a exkurze ve skanzenu v Sodeliskių dvaro sodyba

20. 9. 2024 – přejezd do Rigy (Lotyšsko), ukončení pracovní cesty

Anotace (stručný výsledek cesty):

IMPEL představuje síť Evropské unie pro implementaci a prosazování práva životního prostředí, jedná se o mezinárodní neziskové sdružení orgánů pro životní prostředí členských států Evropské unie, přistupujících a kandidátských zemí EU, zemí EHP a ESVO a potenciálních kandidátů na vstup do Evropského společenství.

Expertní tým na ochranu přírody se zaměřuje na zlepšení provádění a prosazování právních předpisů EU o ochraně přírody zvyšováním povědomí, výměnou zkušeností a posilováním spolupráce mezi příslušnými zúčastněnými stranami.

Pracovní skupina IMPEL WG4 probíhajícího projektu „EU Action Plan Against Wildlife Trafficking“ (Akční plán EU pro boj proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy) je zaměřená na výměnu informací mezi evropskými úřady zabývajícími prováděním a kontrolou nařízení EU v rámci boje proti nezákonnému obchodu s volně žijícími a planě rostoucími druhy („wildlife crime“). Cílem projektu WG4 je vytvoření příručky jako pomocného nástroje v boji s „wildlife crime“ použitelného pro všechny členské země EU a usnadňujícího prosazování tohoto práva a dále výměna informací mezi jednotlivými zeměmi, jakož i pořádání společných inspekcí a workshopů zaměřených na prosazování tohoto práva a výměna zkušeností mezi inspektory. V rámci této pracovní skupiny proběhlo ve dnech 17. 9. – 20. 9. 2024 v Litvě společné jednání a následná společná inspekce zúčastněných stran - přítomni byli, kromě pořádajících kolegů z Litvy, účastníci z Řecka, Malty, Slovenska, České republiky, Portugalska a Černé Hory.

Jednání bylo zahájeno dne 18. 9. 2024 dopoledne na půdě spolupořádající organizace - Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (Odbor ochrany životního prostředí Ministerstva

životního prostředí). Nejprve byla představena činnost celého odboru, který má celkem 530 zaměstnanců a do něhož je kromě ochrany přírody zahrnuta rovněž oblast odpadů, ochrany ovzduší a vod. Litevští kolegové také zmínili některé zajímavé případy, kterými se v poslední době zabývali, např. ilegální odlov zubrů, kontroly chovatelů divokých zvířat či ilegální odlov ryb pomocí elektrických zařízení.

Vedoucí projektu EU Action Plan Against Wildlife Trafficking zdůraznil cíl projektu a připomněl všechny již uskutečněné inspekce a akce za dobu trvání projektu: v roce 2020 společnou inspekci na burzu ptáků ve Zwolle v Nizozemí, v r. 2022 inspekci na burzu ptáků, plazů a savců v Portugalsku, v r. 2023 společnou inspekci ve Španělsku u chovatele dravých ptáků a na trhu s plazy v Madridu, workshop v Římě, návštěvu burzy s plazy ve městě Hamm v Německu a v roce 2024 společnou inspekci zaměřenou na ilegální odlov úhořího monte (larev) v Portugalsku a společnou inspekci zaměřenou na ilegální rybolov především jeseterů v deltě Dunaje v Rumunsku.

Odpoledne proběhl transport na místo inspekce do regionálního parku Krekenava, kde jsou v oboře chováni zubři evropští (*Bison bonasus*). Účastníci zde byli seznámeni s historií výskytu zubra na evropském území a důležitostí jeho ochrany. Večer se uskutečnil přesun do lesů v oblasti regionu Panevėžys, kde proběhly noční inspekce v terénu zaměřené na kontrolu nelegálního lovu a také pozorování jelenů ve volné přírodě. Účastníci byli rozděleni do několika skupin a během noci byli všichni přítomni kontrolám lovců ze strany litevských kolegů. Měli také možnost prostřednictvím termovize pozorovat jeleny a srnce ve volné přírodě a poslouchat jejich typické zvukové projevy vydávané v období říje.

Dne 19. 9. 2024 se účastníci v brzkých ranních hodinách přesunuli do místa ubytování v Sodeliskiu dvaro sodyba. V dopoledních hodinách byla na programu exkurze do místní obory, ve které žijí daňci, mufloni, alpaky a jeleni. Pracovníky zařízení byl podán podrobný výklad o managementu celé obory, udržování stavu zvěře a zajímavé informace o problémech s chovem těchto zvířat. Po odpolední exkurzi do muzea ve městě Biržai byl pro účastníky v prostorách muzea naplánován kulturní program. Večer byl zakončen prohlídkou místního skanzenu v areálu Sodeliskiu dvaro sodyba, společenskou večeří a zhodnocením proběhlé inspekce, zejména jejích přínosů.

Dne 20. 9. 2024 dopoledne byli účastníci inspekce, za účelem odletu, převezeni do Rigy v Lotyšsku.

Cestovní zpráva předložena dne: 27. 9. 2024

Zpracovala: Ing. Barbora Nováková, OOPL OI Praha

Schválil: Ing. Michal Herink, vedoucí OOPL OI Praha